

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН
У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

*Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції*

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

- © Харківський національний медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В., Фоміна Л. В. та ін., 2025.

СЕКЦІЯ № 2. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Бережна А. В., Чумаченко Т. О. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»: ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ	101
Ганчева О. В., Грекова Т. А., Мельнікова О. В., Каджарян Є. В., Ісаченко М. І. ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ МЕТАВСЕСВІТУ В МЕДИЧНІЙ ТА БІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ	102
Джамсєв В. Ю., Мещерякова І. П., Кузнецов К. А. ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ З МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ У НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ MOODLE	104
Железнякова Н. М., Александрова Т. М. ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	106
Кузнецов К. А. Джамсєв В. Ю. ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ ДВОМОВНОСТІ В НАВЧАЛЬНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЯХ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ	107
Мещерякова І. П. ІІІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЛУЧЕНОСТІ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	108
Наконечна О. А., Денисенко С. А., Стеценко С. О., Васильєва І. М. ЕФЕКТИВНІСТЬ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ	110
Степаненко О. Ю., Мар'єнко Н. І. ГІСТОФІЗІОЛОГІЧНІ АНІМАЦІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ МЕТОД ВИКЛАДАННЯ ГІСТОЛОГІЇ	112
Уманська Т. Ю., Чиранова Д. І. МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ХАРКІВСЬКОМУ ОБЛАСНОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ	113

СЕКЦІЯ №2. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ НАУКИ

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»: ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ

Бережна А. В., Чумаченко Т. О.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Профілактика захворювань, забезпечення здоров'я та благополуччя населення є невід'ємною складовою політики у сфері охорони здоров'я. В умовах появи нових біологічних загроз, погіршення екології та зміни клімату, зростання кількості збройних конфліктів та геополітичного напруження збільшується кількість факторів, які негативно впливають на здоров'я окремих індивідів та населення в цілому. Система громадського здоров'я має бути готова до викликів сучасності та оперативно реагувати на потенційні загрози. Одним з напрямків, що сприяє розбудові системи громадського здоров'я, є підготовка кваліфікованих фахівців, які застосовують сучасні науково обґрунтовані міждисциплінарні підходи у своїй професійній діяльності, володіють теоретичними знаннями та опанували практичними навичками, необхідними для цієї діяльності. Однак, наразі через повномасштабне вторгнення росії в Україну, постійні загрози життю та здоров'ю людей заклади вищої освіти для безпеки здобувачів освіти змушені проводити навчальний процес у змішаному форматі, широко застосовуючи технології дистанційного навчання.

Метою роботи є розробка інструментів практичної підготовки здобувачів спеціальності «Громадське здоров'я» в онлайн режимі. Дослідження є частиною науково-дослідної роботи, № держреєстрації 0123U100184.

Для опанування практичними навичками майбутніх магістрів з громадського здоров'я в навчальний процес на кафедрі епідеміології Харківського національного медичного університету впроваджені дистанційні практичні заняття з навчання, як у професійній діяльності фахівця з громадського здоров'я, застосувавши SWOT-аналіз та діаграму Ішікави для виявлення проблем та оцінки систем епідеміологічного нагляду (ЕН) за захворюваннями та станами, що пов'язані зі здоров'ям у громадах.

Традиційно SWOT-аналіз використовується для аналізу та управління ризиками у сфері бізнесу, стратегічного планування, маркетингу (Гуменюк, 2017). У громадському здоров'ї цей інструмент є корисним для оцінки якості надання медичних послуг, розробки стратегій щодо оптимізації програм профілактики та лікування. При оцінці систем ЕН SWOT-аналіз дозволяє

здобувачам освіти об'єднувати фактори, котрі впливають на якість ЕН, у чотири групи та наочно представляти їх у таблиці 2×2. Перша група включає сильні сторони системи ЕН, тобто ті характеристики системи, які сприяють своєчасному, постійному та повному збору й аналізу даних для потреб ЕН. Друга група включає слабкі сторони системи ЕН, які ускладнюють проведення ЕН та профілактику захворювань і станів, пов'язаних зі здоров'ям. Третя та четверта групи містять можливості та загрози, які можуть в перспективі позитивно чи негативно вплинути на функціонування системи ЕН.

Використання діаграми Ішікави передбачає групування причин певної проблеми, котра вивчається, на основні та допоміжні з подальшою оцінкою ступеня контролю кожної причини. Візуально діаграма нагадує скелет риби, звідки походить її інша назва – діаграма «риб'ячої кістки» (fishbone diagram). Використання цього методу оцінки причин проблем у громадському здоров'ї дозволяє виявляти чинники, на які можна вплинути та розробляти й впроваджувати відповідні заходи для їхнього контролю.

Використання обох інструментів у навчальному процесі сприяє розвитку критичного та аналітичного мислення в здобувачів без необхідності відвідувати практичні заняття в аудиторії. Засвоєння навичок проведення SWOT-аналізу та побудови діаграми Ішікави дозволить здобувачам освіти в майбутній професійній діяльності приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо профілактики захворювань, протидії загрозам та забезпечення здоров'я населення.

ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ МЕТАВСЕСВІТУ В МЕДИЧНІЙ ТА БІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Ганчева О. В., Грекова Т. А.,

Мельнікова О. В., Каджарян Є. В., Ісаченко М. І.

*Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,
м. Запоріжжя*

Протягом останніх десятиліть теоретичні погляди в міждисциплінарному полі медико-біологічних наук поширилися в контексті сформованих академічних цінностей у світі новітніх технологій та операціоналізації. Проте традиційній медичній освіті часто бракує контекстуального досвіду, що заважає здобувачам вищої освіти ефективно застосовувати теоретичні знання в реальних сценаріях. Інтеграція метавсесвіту в медичну освіту має величезні перспективи для усунення освітніх розбіжностей, які неминуче виникають через стрімкий технологічний прогрес та покращення викладання фундаментальних дисциплін у рамках обмежень, з якими стикаються університети в умовах сьогодення. Метою пропозицій запровадження фундаментальних елементів дизайну та рекомендацій концептуальних основ для розробки методів навчання